

Grund- og Nærhedsnotat

19. juni 2023

Kommissionens forslag til EU's 2024-budget

SEC (2023) 250

1. Resume

Kommissionen har d. 7. juni fremlagt forslag til EU's budget for 2024. Kommissionens forslag indebærer et niveau for forpligtelsesbevillinger på 189,3 mia. euro. Det foreslåede forpligtelsesniveau svarer ifølge Kommissionen til 1,07 pct. af BNI. I forhold til 2023-budgettet (inkl. ændringsbudget 1 og 2) er der tale om en stigning i forpligtelsesbevillingerne på ca. 1,4 pct. svarende til ca. 2,7 mia. euro.

Betalingsbevillingerne er i Kommissionens forslag fastsat til 143,1 mia. euro. Det foreslåede betalingsniveau svarer ifølge Kommissionen til 0,81 pct. af BNI. I forhold til 2023-budgettet (inkl. ændringsbudget 1 og 2) er der tale om et fald i betalingsbevillingerne på ca. 15,2 pct. svarende til ca. 25,6 mia. euro. Alt andet lige må det reducerede betalingsniveau ventes at øge betalingsniveauet og dermed også danske bidrag i de efterfølgende år.

Kommissionens forslag til EU's 2024-budget skal ses i lyset af den usikre situation i forbindelse med Ruslands invasion af Ukraine og en generel høj inflation. Kommissionen bemærker af den grund, at der forventes et revideret forslag forud for budgetforhandlingerne i efteråret, som er tilpasset den givne situation. Samtidig bemærker Kommissionen, at man agter at fremsætte en midtvejsevaluering af EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027 inden for kort tid.

Det vil være helt centralt for Danmark, at danske hovedprioriteter imødekommes i et endeligt kompromis for EU's budget for 2024. Dvs., at en endelig budgetaftale i videst mulige omfang bør imødekomme Danmark – og andre budgetansvarlige lande – på de væsentligste spørgsmål om især niveau for margen og udgiftsniveau samt udgiftspolitiske prioriteringer, herunder Ukraine, modernisering og klimaindsatsen.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde den 7. juni 2023 forslag til EU's budget for 2024, der skal behandles i henhold til budgetproceduren vedtaget med Lissabon-traktaten. Hjemmelsgrundlaget er traktatens artikel 314 (beslutningsprocedure for budgettet).

Kommissionens forslag til EU's budget for 2024 er fremlagt med udgangspunkt i rammerne for den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 (MFF'en). Kommissionen forventes efter fast praksis i efteråret 2023 at præsentere et ændringsbrev til forslag til 2024-budgettet. Kommissionen bemærker i denne sammenhæng, at man i ændringsbrevet bl.a. forventer at justere udgifterne relateret til den relativt høje inflation, herunder særligt udgifter til løn og pension.

Europa-Parlamentet forventes at behandle forslaget i efteråret 2023. Hvis der er uenighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet indledes en 21 dage lang forligs-procedure med Kommissionen i rollen som mægler. Der stiles mod en aftale om det endelige EU-budget ifm. ECOFIN-budget til efteråret.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til EU's 2024-budget er opsummeret i tabel 1.

Tabel 1
Kommissionens forslag til EU's budget for 2024

<i>Mia. euro, løbende priser</i>	2023-budget ¹⁾		2024 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>	<i>Forpligtelser</i>	<i>Betalinger</i>
1. Det indre marked, innovation og det digitale område	21,6	20,9	21,4	20,9	-0,2	0,0	-0,8%	-0,1%
2. Samhørighed, resiliens og værdier	70,6	58,1	75,0	34,2	4,4	-23,9	6,2%	-41,1%
3. Naturressourcer og miljø	57,3	57,5	57,4	54,2	0,1	-3,2	0,2%	-5,6%
4. Migration og grænseforvaltning	3,7	3,0	3,9	3,3	0,2	0,2	4,5%	7,2%
5. Sikkerhed og forsvar	2,1	1,2	2,3	2,0	0,2	0,8	8,9%	67,9%
6. Naboområder og verden	17,2	14,0	15,8	15,1	-1,4	1,1	-8,0%	8,0%
7. Europæisk offentlig forvaltning	11,3	11,3	11,9	11,9	0,6	0,6	5,6%	5,6%
I alt budgetkategori 1-7	183,8	166,0	187,8	141,7	4,0	-24,3	2,2%	-14,6%
<i>Heraf fleksibilitetsinstrumentet</i>	1,2	0,9	1,6	1,7	0,4	0,8	32,4%	84,3%
<i>Heraf fælles margen-instrumentet</i>	0,3		0,5					
Andre særlige instrumenter	2,9	2,7	1,6	1,4	-1,3	-1,3	-45,3%	-48,8%
I alt	186,7	168,6	189,3	143,1	2,7	-25,6	1,4%	-15,2%
<i>Margen</i>	0,4	3,6	0,4	30,6				

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2023 inkl. forslag til ændringsbudget 1 og 2.
Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2024

Af det foreslåede betalingsniveau på 143,1 mia. euro kan ca. 74,1 mia. euro (svarende til ca. 52 pct.) ifølge Kommissionen henføres til betalinger relateret til uindfrie forpligtelser fra foregående MFF 2014-2020 samt direkte støtte under landbrugspolitikken. Omkring 50,9 mia. euro kan ifølge Kommissionen henføres til betalinger for forpligtelser under den nuværende MFF, mens det resterende beløb kan henføres til forpligtelser under den forrige MFF samt til administration, decentrale agenturer, særlige instrumenter mv.

Det samlede fald i betalinger fra 2023 til 2024 kan ifølge Kommissionen særligt henføres til et fald i betalingsniveauet fra ubrugte forpligtelser for strukturfondene i den tidligere programperiode, som ikke opvejes af en tilsvarende stigning i betalinger for forpligtelser fra den indeværende programperiode sfa. forsinkel-

ser. Ifølge Kommissionen følger dette af den langsigtede cyklus for implementering af strukturfondsprojekter. Alt andet lige må det reducerede betalingsniveau i 2024 forventes at lede til et øget betalingsniveau de efterfølgende år.

Den samlede stigning i forpligtelser fra 2023 til 2024 kan i særdeleshed henføres betalingen af renteudgifter for EU's fælles lån samt stigningerne på administrationsområdet på 0,6 mia. euro, som særligt kan henføres til mekaniske lønstigninger i lyset af inflation.

Låneprovenuet fra genopretningsinstrumentet (NextGenerationEU) er opført på budgettet som formålsbestemte indtægter, hvorfor udgifterne ikke medregnes under EU-budgettets udgiftslofter og ikke er genstand for forhandling i forbindelse med vedtagelsen af EU's budget for 2024.

3.1 Uddybning af de enkelte budgetkategorier

3.1.1 Budgetkategori 1 – Det indre marked, innovation og det digitale område

Budgetkategori 1 er de såkaldt vækstskabende initiativer, herunder bl.a. forskning, infrastrukturinvesteringer og digitalisering. Over halvdelen af udgifterne under kategori 1 går til forskningsprogrammet Horisont Europa.

Kommissionens budgetforslag for kategori 1 indebærer samlede forpligtelser for 21.431,4 mio. euro svarende til et fald på ca. 163,7 mio. euro eller 0,8 pct. ift. 2023-budgettet. Det efterlader en margen op til forpligtelsesloftet for kategori 1 på 166,6 mio. euro.

Forslaget indeholder betalinger for 20.916,2 mio. euro svarende til en stigning på 18,1 mio. euro eller 0,1 pct. 2023, *jf. tabel 2.*

Tabel 2
Budgetkategori 1 – Det indre marked, innovation og det digitale område

Mio. euro, løbende priser	2023-budget ¹⁾		2024 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger
Horisont Europa	12.352,9	11.908,6	12.812,1	11.832,8	459,2	-75,8	3,7%	-0,6%
Det Europæiske Atomenergifællesskab Euratom	276,5	274,3	281,2	332,6	4,8	58,3	1,7%	21,2%
International termonuklear forsøgsreaktor ITER	839,8	671,2	556,3	614,2	-283,5	-57,1	-33,8%	-8,5%
InvestEU	340,7	389,8	347,5	346,7	6,8	-43,1	2,0%	-11,1%
Store infrastruktur projekter CEF	2.998,0	2.894,4	2.699,8	3.011,4	-298,2	117,0	-9,9%	4,0%
Digitalt Europa	1.306,9	1.284,7	1.265,9	1.149,7	-41,0	-135,0	-3,1%	-10,5%
Indre marked program	602,8	615,3	602,2	601,2	-0,6	-14,0	-0,1%	-2,3%
Bekæmpelse af svig	24,8	26,4	25,5	23,2	0,7	-3,2	2,6%	-12,0%
Samarbejde på beskatningsområdet (FISCALIS)	37,7	36,2	38,4	30,4	0,8	-5,7	2,0%	-15,8%
Toldprogram (CUSTOMS)	133,1	119,9	135,7	104,8	2,7	-15,0	2,0%	-12,5%

Det Europæiske Rumprogram	2.045,1	2.090,7	2.088,3	2.182,6	43,2	91,9	2,1%	4,4%
EU-programmet for sikker konnektivitet	156,3	98,6	117,4	190,2	-39,0	91,6	-24,9%	93,0%
Decentrale agenturer	405,8	405,8	427,5	427,5	21,7	21,7	5,3%	5,3%
Pilotprojekter mv.	102,0	112,7	33,5	69,0	-68,5	-43,7	-67,2%	-38,8%
I alt	21.595,1	20.898,1	21.431,4	20.916,2	-163,7	18,1	-0,8%	0,1%
<i>Margen</i>	<i>131,9</i>		<i>167</i>					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2023 inkl. forslag til ændringsbudget 1 og 2.

Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2024

For forskningsprogrammet Horisont Europa foreslår Kommissionen, at der afsættes 95,3 mio. euro i forpligtelsesbevillinger ud over det afsatte i budgetforslaget. Midlerne svarer til tidligere indgåede forpligtelser, der som følge af manglende implementering under Horisont Europa i tidligere år, er annulleret. En sådan såkaldt genanvendelse af annullerede forpligtelser under Horisont Europa følger af MFF-aftalen for 2021-2027 mellem Rådet og Europa-Parlamentet, hvor der var enighed om at kunne genanvende forpligtelser for i alt op til 0,5 mia. euro (2018-priser) over hele MFF-perioden.

3.1.2 Budgetkategori 2 – Samhørighed, resiliens og værdier

Kategori 2 indeholder særligt udgifter til Den Europæiske Regionale Udviklingsfond, Samhørighedsfonden samt Den Europæiske Socialfond Plus – også kaldet EU's samhørighedspolitik. Formålet med EU's samhørighedspolitik er at styrke økonomisk, social og territorial samhørighed mellem regioner og medlemsstater i EU. I flere mindre velstående medlemsstater udgør EU's strukturfonde en betydelig del af de offentlige investeringer.

Under budgetkategorien ligger også en række programmer relateret til genopretningen efter COVID-19: Genopretningsfaciliteten (RRF), der udmønter låneprovenu fra EU's genopretningsinstrument som formålsbestemte indtægter, hvorfor udgifterne ikke medregnes under EU-budgettets udgiftslofter og ikke er genstand for forhandling i forbindelse med EU's budget for 2024. Samtidig indgår også instrument for teknisk støtte, der gør det muligt for Kommissionen at støtte medlemslandenes myndigheder i deres bestræbelser på at udforme reformer. Dertil kommer finansieringsomkostningerne ifm. genopretningsinstrumentet, EU's fælles genopretningslån.

Budgetkategorien indeholder også EU's program for uddannelse, ungdom og idræt Erasmus+, sundhedsprogrammet EU4Health samt EU's civilbeskyttelsesmekanisme RescEU.

Forslaget indeholder 74.979,4 mio. euro i forpligtelser og 34.186,0 mio. euro i betalinger. Det svarer til en stigning i forpligtelser på 4,4 mia. euro (6,2 pct.) og et fald i betalinger på 23,9 mia. euro (41,1 pct.) ift. 2023, *jf. tabel 3*. Budgetforslaget over-

skridter forpligtelsesloftet for budgetkategori 2. Derfor foreslås anvendelse af fleksibilitetsinstrumentet for 1.335,4 mio. euro og det fælles margininstrument for 372,8 mio. euro.

Tabel 3

Budgetkategori 2 - Samhørighed, resiliens og værdier

Mio. euro, løbende priser	2023-budget ¹⁾		2024 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger
Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (ERDF)	38.392,6	27.314,6	39.434,5	13.079,4	1.041,9	14.235,2	2,7%	-52,1%
Samhørighedsfonden	7.755,9	10.532,7	8.448,0	4.216,0	692,1	-6.316,7	8,9%	-60,0%
Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+)	16.774,5	13.022,5	16.782,8	6.855,6	8,3	-6.166,9	0,0%	-47,4%
Støtte til det tyrkisk-cypriotiske fællesskab	33,6	36,9	34,3	32,0	0,7	-4,9	2,0%	-13,3%
Genopretningsfaciliteten (RRF) og Instrument for teknisk støtte (TSI)	121,1	115,0	123,5	104,7	2,4	-10,2	2,0%	-8,9%
Programmet mod forfalskning af euroen (Pericles IV)	0,9	1,2	0,9	1,0	0,0	-0,2	2,0%	-18,4%
Finansieringsomkostninger til EU's genopretningsinstrument (EURI)	1.315,8	1.315,8	3.870,0	3.870,0	2.554,2	2.554,2	194,1%	194,1%
EU's civilbeskyttelsesmekanisme (RescEU)	188,0	312,0	230,3	249,9	42,3	-62,1	22,5%	-19,9%
EU4Health	739,3	626,8	753,8	689,1	14,5	62,2	2,0%	9,9%
Nødhjælpsinstrument (ESI)	0,0	5,9	0,0	2,0	0,0	-3,9	0,0%	-66,0%
Beskæftigelse og social innovation	93,5	95,2	93,5	85,0	0,0	-10,2	0,0%	-10,7%
Erasmus+	3.668,5	3.291,6	3.736,1	3.491,1	67,6	199,5	1,8%	6,1%
Solidaritetskorpset	144,2	124,1	144,0	138,7	-0,2	14,6	-0,1%	11,7%
Kreativt Europa	332,8	312,5	331,8	364,8	-1,0	52,3	-0,3%	16,7%
Retfærdighedsprogrammet	42,2	39,8	41,8	38,5	-0,4	-1,3	-1,0%	-3,3%
Borgere, lighed, rettigheder og værdier	215,3	156,6	215,0	221,1	-0,3	64,5	-0,1%	41,2%
Decentrale agenturer	531,9	518,9	538,1	525,6	6,3	6,6	1,2%	1,3%
Pilotprojekter mv.	236,7	236,5	201,1	221,7	-35,7	-14,9	-15,1%	-6,3%
I alt	70.586,7	58.058,7	74.979,4	34.186,0	4.392,7	23.872,6	6,2%	-41,1%
heraf fleksibilitetsinstrument	182,2		1.335,4					
heraf fælles margininstrument	280,0		372,8					
Margen	12,5		17,8					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2023 inkl. forslag til ændringsbudget 1 og 2.

Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2024

Den samlede stigning i forpligtelser skyldes primært stigende renteomkostninger til EU's genopretningsinstrument og øgede bevillinger til strukturfondene ift. 2023, mens det faldende niveau for betalinger særligt skyldes lavere betalinger til strukturfondene, der i mindre omfang modvirkes af øgede udgifter til renter.

3.1.3 Budgetkategori 3 – Naturressourcer og miljø

Budgetkategori 3 vedrører den fælles landbrugspolitik, fiskerifonden, miljøprogrammet LIFE og mekanismen for en retfærdig omstilling (JTM). JTM har til hensigt at yde støtte til regioner mest påvirket af den grønne omstilling. Landbrugspolitikken understøttes af de to søjler i landbrugsbudgettet; søjle 1, der indeholder den direkte landbrugsstøtte og markedsordningerne samt søjle 2, der indeholder udgifter til EU's landdistriktspolitik.

Forslaget indeholder 57.388,9 mio. euro i forpligtelser, svarende til en stigning på 125,5 mio. euro (0,2 pct.) og 54.232,6 mio. euro i betalinger, svarende til et fald på 3.224,7 mio. euro (5,6 pct.) ift. 2023-budgettet, *jf. tabel 4*. Der efterlades en margen på 60,1 mio. euro til forpligtelsesloftet.

Tabel 4
Budgetkategori 3 – Naturressourcer og miljø

Mio. euro, løbende priser	2023-budget ¹⁾		2024 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger
Direkte landbrugsstøtte	40.692,2	40.698,2	40.602,1	40.590,3	-90,1	-107,9	-0,2%	-0,3%
Landdistriktsstøtte	12.934,7	15.087,2	13.155,8	11.991,9	221,1	-3.095,3	1,7%	-20,5%
Hav- og fiskerifonden	1.102,8	888,6	1.069,7	780,6	-33,1	-108,0	-3,0%	-12,1%
Partnerskabsaftale om fiskeri og regional fiskerierorganisation	162,0	151,1	162,8	142,6	0,8	-8,5	0,5%	-5,6%
EU's støtteprogram til miljø- og klimaprojekter LIFE	756,1	523,3	744,9	571,4	-11,2	48,1	-1,5%	9,2%
Fonden for Retfærdig Omstilling (JTF)	1.466,2	2,8	1.489,9	3,3	23,7	0,5	1,6%	16,4%
Offentlig lånefacilitet under JTF	50,0	0,0	50,0	35,0	0,0	35,0		
Decentrale agenturer	88,5	88,5	97,5	97,5	9,0	9,0	10,1%	10,1%
Pilotprojekter mv.	10,9	17,6	16,2	20,0	5,4	2,4	49,7%	13,9%
I alt	57.263,4	57.457,3	57.388,9	54.232,6	125,5	-3.224,7	0,2%	-5,6%
<i>Margen</i>		<i>31,6</i>		<i>60,1</i>				

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2023 inkl. forslag til ændringsbudget 1 og 2.
Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2024

Ca. 75 pct. af betalingerne (40,6 mia. euro) vedrører landbrugsstøtten i søjle 1 (markedsudgifterne og direkte støtte), mens landdistriktsstøtte (søjle 2) med ca. 22 pct. af de samlede betalinger udgør den næststørste udgiftspost. Lavere betalinger til landdistriktsstøtten er den primære årsag til det samlet set lavere betalingsniveau under budgetkategori 3.

Alle EU-lande har i 2022 fået godkendt deres planer for udmøntning af EU's fælles landbrugspolitik, som vil udgøre grundlaget for implementeringen af den reformerede landbrugspolitik fra 1. januar 2023. Kommissionen anfører, at den nylige godkendelse af planerne er årsag til, at betalingsniveauet ikke ventes på niveau med 2023.

Landbrugsstøttens søjle 1 består primært af direkte betalinger og markedsstøtte. For så vidt angår *markedsstøtte* i landbrugssektoren foreslår Kommissionen at afsætte 2.714,8 mio. euro, hvilket er en opjustering på 9,7 mio. euro ift. 2023-budgettet. For så vidt angår *de direkte betalinger* foreslår Kommissionen at afsætte 36.954,5 mio euro, hvilket er en nedjustering på 171,5 mio. euro (ca. 0,5 pct.) ift. 2023. Herudover har Kommissionen foreslået at afsætte 450 mio. euro til landbrugsreserven for 2024 til eventuelle kriser i landbrugssektoren.

3.1.4 Budgetkategori 4 – Migration og grænseforvaltning

Budgetkategori 4 indeholder udgifter vedrørende grænsekontrol, migration og asylpolitik, herunder kontrollen med EU's ydre grænser.

Forslaget indebærer samlede forpligtelser for 3.896,7 mio. euro svarende til en stigning på 169,4 mio. euro (4,5 pct.) ift. 2023-budgettet samt samlede betalinger for 3.258 mio. euro, svarende til en stigning på 219,6 mio. euro (4,5 pct.) ift. 2023, *jf. tabel 5*. Der efterlades en margen på 123,3 mio. euro til forpligtelsesloftet.

Tabel 3
Budgetkategori 4 – Migration og grænseforvaltning

Mio. euro, løbende priser	2023-budget ¹⁾		2024 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger
Asyl- og Migrationsfond	1.454,6	1.329,9	1.500,7	1.354,1	46,1	24,2	3,2%	1,8%
Instrumentet for grænseforvaltning og visa (BMVI)	956,8	397,0	1.000,8	503,7	44,0	106,8	4,6%	26,9%
Instrument for finansiel støtte til toldkontroludstyr	141,0	71,8	143,8	156,7	2,8	85,0	2,0%	118,4%
Decentrale agenturer	1.174,9	1.239,7	1.251,4	1.243,4	76,5	3,7	6,5%	0,3%
I alt	3.727,3	3.038,4	3.896,7	3.258,0	169,4	219,6	4,5%	7,2%
<i>Margen</i>		86,7		123,3				

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2023 inkl. forslag til ændringsbudget 1-2.
Kilde: Kommissionens forslag til EU's 2024-budget

Den samlede stigning i forpligtelser kan særligt henføres til stigninger til Asyl- og Migrationsfonden, Instrument for grænseforvaltning og visa samt EU's grænsekontrollagentur Frontex. Stigningen i betalinger kan særlig henføres til Instrument for grænseforvaltning og Instrument for finansiel støtte til toldkontroludstyr.

3.1.5 Budgetkategori 5 – Sikkerhed og forsvar

Budgetkategori 5 indeholder udgifter vedrørende sikkerhed og forsvar. Udgifterne dækker særligt over Fonden for Intern Sikkerhed, Den Europæiske Forsvarsfond og Militær Mobilitet. Budgetkategorien dækker desuden over to nye instrumenter; Kortfristet instrument til fælles indkøb på forsvarsområdet (EDIRPA) og Instrument til styrkelse af forsvarsindustrien, som begge forventes vedtaget i 2023. Bevillinger hertil er efter fast praksis afsat som reserver indtil evt. vedtagelse.

Forslaget indebærer samlede forpligtelser for 2.304,2 mio. euro, svarende til en stigning på 187,5 mio. euro (8,9 pct.) ift. 2023-budgettet og samlede betalinger for 2.028,4 mio. euro, svarende til en stigning på 820 mio. euro (67,9 pct.), *jf. tabel 6*. Budgetforslaget overskrider forpligtelsesloftet for budgetkategori 5. Derfor foreslås anvendelse af fleksibilitetsinstrumentet på 300,2 mio. euro. Der efterlades derved ingen margen under forpligtelsesloftet for budgetkategori 5.

Tabel 4
Budgetkategori 5 – Sikkerhed og forsvar

Mio. euro, løbende priser	2023-budget ¹⁾		2024 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger
Fonden for Intern Sikkerhed	309,9	195,5	314,9	230,6	5,0	35,1	1,6%	18,0%
Nuklear sikkerhed (Litauen)	68,8	60,0	74,6	151,9	5,8	91,9	8,4%	153,2%
Nuklear sikkerhed (Bulgarien og Slovakiet)	57,2	53,2	62,3	71,8	5,1	18,6	8,9%	35,0%
Den Europæiske Forsvarsfond (forskning)	319,3	164,1	218,2	210,8	-101,0	46,7	-31,7%	28,5%
Den Europæiske Forsvarsfond (ikke-forskning)	626,4	250,1	419,8	539,5	-206,6	289,4	-33,0%	115,7%
Militær mobilitet	295,2	131,7	241,4	261,7	-53,8	130,0	-18,2%	98,7%
Kortfristet instrument til fælles indkøb på forsvarsområdet (EDIRPA)	157,0	72,0	260,0	100,0	102,9	28,0	65,6%	38,9%
Instrument til styrkelse af forsvarsindustrien	0,0	0,0	343,0	78,5	343,0	78,5	-	-
EU-programmet for sikker konnektivitet	30,0	30,0	96,0	110,0	66,0	80,0	220,0%	266,7%
Decentrale agenturer	230,4	230,4	251,1	251,1	20,7	20,7	9,0%	9,0%
Pilotprojekter mv.	22,4	21,4	22,9	22,4	0,4	1,0		4,9%
I alt	2.116,6	1.208,4	2.304,2	2.028,4	187,5	820,0	8,9%	67,9%
<i>heraf fleksibilitetsinstrument</i>	<i>170,6</i>		<i>300,2</i>					
<i>Margen</i>	<i>0,0</i>		<i>0,0</i>					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2023 inkl. forslag til ændringsbudget 1 og 2.
Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2024

Stigningen i forpligtelser kan primært henføres til de nyoprettede instrumenter, Kortfristet instrument til fælles indkøb på forsvarsområdet (EDIRPA) og Instrument til styrkelse af forsvarsindustrien, som har fået tilført flere forpligtelser end der er blevet omprioriteret under andre programmer. Stigningen i betalinger kan særligt henføres til Den Europæiske Forsvarsfond samt fornævnte instrumenter.

3.1.6 Budgetkategori 6 – Naboområder og verden

Budgetkategori 6 dækker tiltag, som iværksættes uden for EU, herunder udviklingshjælp og humanitær nødhjælp.

Forslaget indebærer samlede forpligtelser for 15.830,0 mio. euro, svarende til et fald på 1.381,9 mio. euro (8,0 pct.), og samlede betalinger for 15.111,2 mio. euro, svarende til en stigning på 1.116,2 mio. euro (8,0 pct.) ift. 2023, *jf. tabel 7*. Der efterlades derved ingen margen under forpligtelsesloftet for budgetkategori 6.

Tabel 7
Budgetkategori 6 – Naboområder og verden

Mio. euro, løbende priser	2023-budget ¹⁾		2024 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger
Instrument for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI)	12.250,8	8.943,7	11.373,9	10.743,8	-876,9	1.800,1	-7,2%	20,1%
Europæisk instrument for nuklear sikkerhed	39,9	32,1	41,8	27,1	1,8	-5,0	4,6%	-15,7%
Oversøiske lande og territorier (herunder Grønland)	70,0	59,3	71,4	71,6	1,4	12,4	2,0%	20,9%
Humanitær bistand	1.776,9	1.834,2	1.660,7	1.737,4	-116,2	-96,9	-6,5%	-5,3%
Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik	371,8	380,6	384,7	384,7	12,8	4,1	3,5%	1,1%
Instrument for før-tiltrædelsesbistand	2.531,1	2.590,6	2.116,5	1.974,6	-414,6	-616,0	-16,4%	-23,8%
Makrofinansiel bistand til Ukraine +	0,0	0,0	5,0	5,0	5,0	5,0	-	-
Pilotprojekter mv.	171,4	154,4	176,1	167,0	4,7	12,6	2,7%	8,2%
I alt	17.211,9	13.994,9	15.830,0	15.111,2	-1.381,9	1.116,2	-8,0%	8,0%
<i>heraf fleksibilitetsinstrument</i>	<i>882,9</i>		<i>-</i>					
<i>Margen</i>	<i>0,0</i>		<i>0,0</i>					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2023 inkl. forslag til ændringsbudget 1 og 2.
Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2024

De største poster i budgetkategori 6 udgøres af instrument for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI), humanitær bistand og før-tiltrædelsesstøtte. Midlerne til disse tre programmer udgør tilsammen ca. 95 pct. af både forpligtelserne og betalingerne. NDICI tegner sig for størstedelen af faldet i forpligtelsesbevillinger samt for størstedelen af stigningen i betalingsbevillinger.

Budgetkategorien indbefatter fra 2024 makrofinansiel bistand til Ukraine (MFA+). Budgetlinjen hertil skal dække renteudgifter til lån til Ukraine, idet størstedelen af renteudgifterne dog dækkes af medlemslandene.

3.1.7 Budgetkategori 7 – Administration

Budgetkategori 7 dækker over de administrative udgifter til EU-institutionerne, pensioner og Europaskolerne.

Forslaget indebærer et niveau for forpligtigelser på 11.949,6 mio. euro til administrative udgifter, hvilket er en stigning på 636,5 mio. euro (5,6 pct.) ift. 2023. Det bemærkes, at budgetkategori 7 er karakteriseret ved, at forpligtelserne i høj grad

svarer til betalingerne. Konsekvenserne for betalingsbevillingerne er derfor enslydende.

Kommissionen lægger op til at anvende fælles margeninstrument, baseret på uforbrugt margen fra tidligere budgetår, for i alt 176,6 mio. euro. Således er der ingen margen for budgetkategori 7 i 2024, *jf. tabel 8*.

Tabel 8
Budgetkategori 7 – Europæisk offentlig forvaltning

Mio. euro, løbende priser	2023-budget ¹⁾		2024 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger
Pensioner og europæiske skoler	2.567,5	2.567,5	2.812,7	2.812,7	245,1	245,1	9,5%	9,5%
<i>Heraf pensioner</i>	2.342,0	2.342,0	2.565,5	2.565,5	223,5	223,5	9,5%	9,5%
<i>Heraf europæiske skoler</i>	225,5	225,5	247,2	247,2	21,6	21,6	9,6%	9,6%
EU-institutionernes administrative udgifter	8.745,6	8.745,6	9.136,9	9.136,9	391,4	391,4	4,5%	4,5%
<i>Heraf Kommissionen</i>	4.059,7	4.059,7	4.221,4	4.221,4	161,8	161,8	4,0%	4,0%
<i>Heraf Europa-Parlamentet</i>	2.246,3	2.246,3	2.354,9	2.354,9	108,5	108,5	4,8%	4,8%
<i>Heraf Rådet</i>	647,9	647,9	676,8	676,8	28,9	28,9	4,5%	4,5%
<i>Heraf EU-Domstolen</i>	486,0	486,0	502,4	502,4	16,5	16,5	3,4%	3,4%
<i>Heraf Revisionsretten</i>	175,1	175,1	184,8	184,8	9,7	9,7	5,5%	5,5%
<i>Heraf Det Økonomiske og Sociale Udvalg</i>	158,8	158,8	164,9	164,9	6,2	6,2	3,8%	3,8%
<i>Heraf Regionsudvalget</i>	116,1	116,1	121,9	121,9	5,8	5,8	5,0%	5,0%
<i>Heraf Ombudsmanden</i>	13,0	13,0	13,7	13,7	0,6	0	5,4%	5,4%
<i>Heraf Tilsynsførende for Databeskyttelse</i>	22,6	22,6	23,9	23,9	1,3	1,3	5,8%	5,8%
<i>Heraf Udenrigstjenesten</i>	820,1	820,1	872,2	872,2	52,1	52,1	6,4%	6,4%
I alt	11.313,1	11.313,1	11.949,6	11.949,6	636,5	636,5	5,6%	5,6%
<i>heraf fælles margeninstrument</i>	-	-	176,6	176,6				
<i>Total margen</i>	105,9		0,0					

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2023 inkl. forslag til ændringsbudget 1 og 2.

Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2024

Stigningen i udgifter til budgetkategorien kan henføres til såvel stigninger til pensioner og Europaskoler som EU-institutionernes administrative udgifter.

De øgede udgifter til pensioner kan ifølge Kommissionen tilskrives et øget antal pensionerede på forventeligt 5 pct. i tillæg til den årlige justering af pensionssatserne. Stigningerne til de europæiske skoler skyldes ifølge Kommissionen, udover stigende energipriser, et øget antal elever.

De øgede udgifter til EU-institutionernes administration angives af Kommissionen særligt at kunne henføres til, at lønudgifterne stiger som følge af mekaniske tilpasninger som fastsat i personalevedtægtsforordningen, samt stigende energipri-

ser og generelt høje inflation. Aht. at mindske udgiftsstigningerne har Kommissionen, på linje med Rådets budgetretningslinjer for 2024, anlagt en maksimal stigning på ikke-lønrelaterede udgifter på 2 pct. Det bemærkes, at institutionerne overordnet overholder fastholder samme niveau af ansatte som i 2023, svarende til en stigning ift. 2020.

3.1.7 Særlige instrumenter

En række særlige instrumenter er placeret uden for loftet i den flerårige finansielle ramme. De særlige instrumenter kan aktiveres, hvis der er et særligt behov.

Kommissionens budgetforslag for særlige instrumenter indebærer samlede forpligtelser for 1.560,9 mio. euro, svarende til en reduktion på 1.294,3 mio. euro (45 pct.) ift. 2023. Forslaget indeholder betalinger for 1.371,4 mio. euro, svarende til en reduktion på 1.308,4 mio. euro (48,8 pct.) ift. 2023, *jf. tabel 9*. Reduktionen kan i kan henføres til periodiseringen af Brexit-reserven.

Tabel 9
Særlige instrumenter

Mio. euro, løbende priser	2023-budget ¹⁾		2024 budgetforslag		Forskel		Forskel i pct.	
	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger
Solidaritets- og Nødhjælpsreserven	1.324,9	1.324,9	1.351,4	1.351,4	26,5	26,5	2,0%	2,0%
Globaliseringsfonden	205,4	30,0	209,5	20,0	4,1	-10,0	2,0%	-50,0%
Brexit-reserven	1.324,9	1.324,9	0,0	0,0	-1.324,9	-1.324,9	-100,0%	-100,0%
I alt	2.855,2	2.679,8	1.560,9	1.371,4	-1.294,3	-1.308,4	-45,3%	-48,8%

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding. 1) Vedtaget budget for 2023 inkl. forslag til ændringsbudget 1 og 2.

Kilde: Kommissionens forslag til EU's budget for 2024

Solidaritets- og Nødhjælpsreserven har til formål at yde humanitær nødhjælp til EU og tredjelande som følge af begivenheder, herunder naturkatastrofer, sundhedskriser og migrationsstrømme, der ikke kan forudses ved budgettets fastlæggelse. Kommissionen foreslår, at hele forpligtelsesloftet udnyttes i 2024.

Globaliseringsfonden har til formål at hjælpe arbejdstagere med at finde nyt arbejde og udvikle nye kompetencer, når de har mistet jobbet i tilfælde af større omstruktureringer, herunder ændrede handelsmønstre, overgangen til en lav-emissionsøkonomi eller som følge af digitalisering og automatisering. Kommissionen foreslår, at hele forpligtelsesloftet til Globaliseringsfonden udnyttes i 2024 samt at der tilføres 20 mio. euro i betalingsbevillinger.

Brexit-reserven havde til formål at imødegå de negative sociale og økonomiske konsekvenser af Brexit i medlemslandene. Implementeringen af midlerne sker via tre forudbetalinger i 2021-2023, hvorefter den resterende mængde vil blive frigivet i

2025. Der er således hverken forpligtelser eller betalinger i 2024. Som følge af vedtagelsen af REPowerEU fik medlemsstaterne mulighed for at omprioriteres midlerne fra Brexit-reserven til deres genopretningsplaner. Der er i alt omprioriteret midler for 2,1 mia. euro.

Fleksibilitetsinstrumentet

Fleksibilitetsinstrumentet kan anvendes til at finansiere uforudsete udgifter op til i alt 1.030,4 mio. euro i 2024, der ikke kan finansieres inden for ét eller flere lofter for udgiftsområder. Instrumentet kan således bruges til at finansiere udgifter inden for specifikke programmer ud over disse lofter. Hertil kommer, at ubrugte midler under fleksibilitetsinstrumentet fra de to forudgående budgetår kan videreføres. Flexibilitetsinstrumentet kan derfor forventeligt ifølge Kommissionen mobiliseres for samlet set 1.747,3 mio. euro i 2024. Det bemærkes dertil, at instrumentet kan mobiliseres i løbet af året ved et ændringsbudget.

Kommissionen foreslår at anvende instrumentet for 1.635,6 mio. euro i forpligtelser 2024, hvilket dækker over 1.335,4 mio. euro til renteudgifter under budgetkategori 2 og 300,2 mio. euro til forslaget om at styrke EU's forsvarsindustri kapacitet inden for produktionen af ammunition under budgetkategori 5. I alt ventes fleksibilitetsinstrumentet anvendt for 1.747,3 mio. euro i betalinger, som følge af forpligtelser relateret til anvendelse instrumentet i tidligere finansår såvel som i 2024.

Fælles margeninstrument

Fælles margeninstrumentet er et sidste-udvejsinstrument til at håndtere uforudsete situationer, der kan anvendes til forpligtelser og betalinger ud over lofterne i de specifikke budgetkategorier i et givet år ved at anvende ubrugt margen fra det foregående år. Det er ligeledes muligt at benytte ubrugt margen fra samme eller senere finansår. Det samlede niveau kan ikke overstige 0,04 pct. af EU's samlede BNI i forpligtelser og 0,03 pct. i betalinger.

I alt ventes det ifølge Kommissionen, at forpligtelser for 1.115,8 mio. euro er til gængelige i 2024 under instrumentet for forpligtelser fra foregående finansår. Kommissionen lægger op til at anvende 549,4 mio. euro under instrumentet til renteudgifter under budgetkategori 2 samt til administrative udgifter under budgetkategori 7.

Kommissionen lægger for betalinger op til at overføre de ubrugte margener fra 2022 på 3.718 mio. euro ligeligt til 2025, 2026 og 2027 budgettet.

3.2 Storbritanniens finansiering

Det følger af artikel 148 i udtrædelsesaftalen mellem EU og Storbritannien, at Storbritannien holdes ansvarlig for sin andel af de budgetmæssige forpligtelser til EU's budget, der er udestående til og med 31. december 2020. Kommissionen anslår, at Storbritannien skal finansiere ca. 3,9 mia. euro (12,4 pct.) af betalingsbevilningerne i 2024 for forpligtelser indgået før Storbritanniens udtræden af EU ved udgangen af 2020.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet ventes at fastlægge sin holdning til EU's budget for 2024 i efteråret.

5. Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om et forslag i relation til EU's budget, kan det kun behandles på EU-niveau. Forslaget er derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Når der er opnået enighed om EU's budget for 2024, vil det få betydning for niveauet for det danske EU-bidrag i 2024, der vil blive opført på finansloven for 2024.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Såfremt Kommissionens forslag vedtages i sin nuværende form, skønnes det danske EU-bidrag i 2024 at udgøre ca. 20,2 mia. kr. Der kan komme ændringer til skønnet, herunder som følge af budgetforhandlingerne med Europa-Parlamentet og Kommissionen, evt. ændringsbudgetter, ændrede skøn for toldindtægter, BNI, momsregningsgrundlag, niveau for genanvendt plastemballage, bødeindtægter mv.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Afhængig af det samlede udgiftsniveau på EU-budgettet og fordelingen af udgifterne på de forskellige udgiftsområder, vurderes forslaget til EU's 2024-budget at have afledte konsekvenser for dansk erhvervsliv i form af fx støtte til danske landmænd, forskningsmidler til danske forskningsinstitutioner, strukturfondsmidler til vækstfora, støtte til små og mellemstore danske virksomheder mv. De samlede erhvervsøkonomiske konsekvenser kan dog ikke kvantificeres, men afhænger især af hvor stor en andel af budgettet, der tildeles vækstpolitikker.

8. Høringer

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række budgetansvarlige lande ventes at argumentere for, at EU's budget skal være retvisende og afspejle det udgiftsbehov der reelt ventes udmøntet. Endvidere ventes samme gruppe af lande at argumentere for at sikre tilstrækkelig manøvrerum til uforudsete begivenheder såvel som håndtering af evt. konsekvenser af krigen i Ukraine. Gruppen ser derfor behov for en skarp prioritering af EU's udgifter på lige vis med den prioritering medlemslandene foretager i deres nationale budgetter.

En anden gruppe af lande forventes at lægge vægt på at sikre tilstrækkelige betalingsbevillinger, herunder særligt til fuld udmøntning af samhørighedspolitikken. Tilsvarende argumenteres for at undgå større reduktioner i budgettet, der ses at være nødvendige for at understøtte de politiske prioriteter på EU-niveau.

Enkelte lande forventes at lægge vægt på, at forslaget for EU's 2024-budget skal ses i lyset af Kommissionens kommende midtvejsevaluering af MFF'en. Omvendt argumentere en anden gruppe af lande for, at de to bør behandles selvstændigt, herunder i lyset af den begrænsede periode for at opnå en aftale om EU's budget for 2024.

10. Regeringens generelle holdning

Ruslands invasion af Ukraine og den høje inflation udgør store usikkerhedsmomenter for de europæiske økonomier. Det understreger samtidig nødvendigheden af at sikre tilstrækkelige margener til, at der kan tages højde for uforudsete udgifter, som måtte opstå i løbet af året. Regeringen finder derfor, at der er behov for en større margen i 2024-budgettet, så EU hurtigt kan reagere, hvis der opstår uforudsete behov. I lyset af det væsentlige behov for, at EU fortsat yder den nødvendige støtte til Ukraine finder regeringen det centralt, at der rettidigt opnås enighed om det årlige budget, og at budgetforhandlingerne således ikke unødigt forsinkes sfa. øvrige forhandlingsforløb, herunder fx kommende forslag til en midtvejsevaluering af EU's flerårige finansielle ramme (MFF).

Det væsentligt lavere betalingsniveau i 2024 sammenlignet med 2023 ventes alt andet lige at lede til et øget dansk EU-bidrag i de kommende år. I lyset af pres på nationale budgetter, finder regeringen det i den sammenhæng væsentligt, at Kommissionen sikrer større grad af forudsigelighed i implementeringen af EU's budget.

EU's budget for 2024 skal bringes i spil til at understøtte den fortsatte udvikling af de europæiske økonomier. Samtidig skal budgettet adressere de største grænseoverskridende udfordringer, som EU står overfor. Her er det særligt vigtigt, at understøttelse af den grønne omstilling prioriteres højt, samt at der fokuseres på politikker, der har størst dokumenteret effekt ift. den grønne omstilling. Det kræver bl.a., at udgifterne fokuseres på de områder, hvor en fælleseuropæisk indsats har størst merværdi, mens andre udgiftsområder bør reduceres – også for at begrænse belastningen af medlemslandenes offentlige finanser, som er under pres i lyset af stigende inflation og konsekvenserne af krigen i Ukraine. Det indebærer bl.a., at de fortsatte stigninger til administrationsområdet adresseres.

Fra regeringens side finder man det centralt, at der i budgetforhandlingerne foretages samme konsolideringsbestræbelser og vanskelige prioriteringer, som udgør rammerne for den nationale budgetlægning i medlemslandene. Der skal dermed foretages reelle udgiftspolitiske prioriteringer og realistisk budgettering frem for tilførsel af nye udgifter.

Det vil være helt centralt for Danmark, at danske hovedprioriteter imødekommes i et endeligt kompromis. Dvs., at en endelig budgetaftale, i videst mulige omfang bør imødekomme Danmark – og andre budgetansvarlige lande – på de væsentligste spørgsmål om især niveau for margen, udgiftsniveau samt udgiftspolitiske prioritering, herunder Ukraine, modernisering og klimaindsatsen.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.